

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z HISTORII
KLASY IV – VII SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 5 W CHORZOWIE
KLASY II - III GIMNAZJUM NR 11 W CHORZOWIE**

1. Dokumenty określające przedmiotowy system oceniania.

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz słuchaczy w szkołach publicznych
- Program nauczania:
 - dr Tomasz Maćkowski „Wczoraj i dziś”. Program nauczania historii - klasy IV, VII szkoły podstawowej,
 - dr Tomasz Maćkowski „Wczoraj i dziś”. Program nauczania ogólnego historii i społeczeństwa - klasy V i VI szkoły podstawowej,
 - Adam Kowal „Historia”. Program nauczania w gimnazjum - klasa II i III gimnazjum,
- Wewnątrzszkolny System Oceniania.

2. Cele przedmiotowego systemu oceniania.

- Sprawdzenie poziomu opanowania wiedzy i zdobytych umiejętności.
- Mobilizowanie ucznia do dalszej pracy.
- Stymulowanie rozwoju ucznia.
- Dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach, specjalnych uzdolnieniach ucznia.
- Diagnozowanie poziomu nauczania.

3. Cele edukacyjne.

1. Zainteresowanie uczniów przeszłością.
2. Dostarczenie wiedzy, która umożliwi ukształtowanie poprawnych wyobrażeń o życiu w przeszłości, zrozumienie natury ludzkiej i motywów postępowania minionych pokoleń.
3. Pomoc w zrozumieniu złożoności współczesnego świata i odnalezieniu w nim własnego miejsca.
4. Rozwijanie poczucia przynależności do rodziny, społeczności lokalnej, grupy etnicznej, religijnej, narodu, państwa, społeczności europejskiej i światowej.
5. Umożliwienie uczniom zrozumienie innych ludzi i społeczeństw;

kształtowanie szacunku i przywiązania do własnego państwa i rodzimej kultury, zarazem szacunku i tolerancji dla innych państw i kultur.

6. Dostarczenie wzorców osobowych z przeszłości, wprowadzenie uczniów w świat wartości ogólnoludzkich sprzyjających wychowaniu prawego człowieka i aktywnego i świadomego swych praw i obowiązków obywatela.

4. Obszary aktywności podlegające ocenie.

Na lekcjach historii ocenie może podlegać:

- czytanie mapy i korzystanie z atlasu,
- czytanie ze zrozumieniem (tekstu z podręcznika),
- analiza tekstu źródłowego,
- posługiwanie się pojęciami z zakresu chronologii, obliczanie czasu wydarzeń, długości ich trwania, umieszczenie ich na taśmie czasu,
- umiejętność łączenia faktów, myślenia przyczynowo – skutkowego, porównania epok, ustrojów politycznych, społecznych i gospodarczych na przestrzeni dziejów,
- wykorzystanie ilustracji, filmu, nagrania audio jako źródła informacji (dokonanie opisu w formie ustnej lub pisemnej),
- umiejętność narysowania drzewa genealogicznego,
- wypowiedzi ustne,
- wypowiedzi pisemne (zadania domowe, wypracowania na tematy historyczne),
- sprawdziany pisemne (testy, sprawdziany, kartkówki),
- zaangażowanie i wkład pracy ucznia,
- udział w konkursach historycznych,
- konstruowanie prostych zagadek historycznych (krzyżówek, rebusów, szarad),
- praca w parach lub grupie rówieśniczej,
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego .

5. Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć uczniów.

A. Formy aktywności:

- odpowiedzi ustne
- samodzielna praca na lekcji
- praca domowa (krótko lub długoterminowa)
- zeszyt przedmiotowy
- prace klasowe (testy)
- zeszyt ćwiczeń
- sprawdziany
- kartkówki
- przygotowanie do lekcji
- drzewo genealogiczne
- analiza tekstu źródłowego
- praca z mapą historyczną
- udział w konkursach historycznych

B. Sposoby oceniania:

- stopniem
- pochwałą
- plusami/minusami

C. Skala ocen:

- ocena celująca – 6
- ocena bardzo dobra – 5
- ocena dobra – 4
- ocena dostateczna – 3
- ocena dopuszczająca – 2
- ocena niedostateczna – 1

D. Oceny ze sprawdzianów ustala się w skali procentowej:

- 0% - 30% - niedostateczny
- 31% - 49% - dopuszczający
- 50% - 70% - dostateczny
- 71% - 87% - dobry
- 88% - 99% - bardzo dobry
- 100% - celujący

E. Stosuje się następujące kategorie i wagi ocen:

- sprawdzian, test, praca klasowa – waga 5
- kartkówka zapowiedziana – waga 3
- kartkówka niezapowiedziana -waga 2
- odpowiedzi ustne – waga 3
- zadanie domowe – waga 1
- praca domowa w formie projektu - waga 3
- karta pracy - analiza źródeł historycznych, map (zadania gł. otwarte) - waga 4
- karta pracy - analiza źródeł historycznych, map (zadania gł. zamknięte) – waga 3
- karta pracy w formie ćwiczeń do tematu lekcji - waga 2
- praca na lekcji, np. w grupie - waga 2
- aktywność na lekcji – waga 1
- zeszyt przedmiotowy – waga 1

6. Kryteria ocen:

ocena	opanowane umiejętności i aktywność	posiadana wiedza
celująca	1. Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą. 2. Potrafi nie tylko korzystać z różnych źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela, ale również umie samodzielnie zdobyć	1. Posiada wiedzę wykraczającą znacznie poza zakres materiału programowego np. w odniesieniu do określonej

	<p>wiadomości.</p> <p>3. Systematycznie wzbogaca swoją wiedzę poprzez czytanie książek, artykułów o treści historycznej (odpowiednich do wieku).</p> <p>4. Wychodzi z samodzielnymi inicjatywami rozwiązywania konkretnych problemów zarówno w czasie lekcji, jak i pracy pozalekcyjnej.</p> <p>5. Spełnia jeden z warunków pkt. a lub b:</p> <p>a). Bierze aktywny udział w konkursach, w których jest wymagana wiedza historyczna. Odnosi w nich sukcesy.</p> <p>b). Jest autorem pracy wykonanej dowolną techniką o dużych wartościach poznawczych i dydaktycznych.</p> <p>6. Potrafi nie tylko poprawnie rozumować kategoriami ściśle historycznymi (przyczyny – skutki), ale również umie powiązać problematykę historyczną z zagadnieniami poznawanymi w czasie lekcji przedmiotu. Umie powiązać dzieje własnego regionu z dziejami Polski lub powszechnymi.</p> <p>7. Wyraża samodzielny, krytyczny (w stopniu odpowiednim do wieku) stosunek do określonych zagadnień z przeszłości. Potrafi udowodnić swoje zdanie używając odpowiedniej argumentacji będącej skutkiem nabytej samodzielnie</p>	<p>epoki, kraju lub zagadnienia. Dodatkowa wiedza jest owocem samodzielnych poszukiwań i przemyśleń.</p> <p>2. Zna dzieje własnego regionu w stopniu wykraczającym poza poznany w czasie lekcji.</p>
bardzo dobra	<p>1. Sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji. Potrafi również korzystając ze wskazówek nauczyciela dotrzeć do innych źródeł informacji.</p> <p>2. Samodzielnie rozwiązuje problemy i zadania postawione przez nauczyciela posługując się nabytymi umiejętnościami.</p> <p>3. Wykazuje się aktywną postawą w czasie lekcji.</p> <p>4. Rozwiązuje dodatkowe zadania o średnim stopniu trudności.</p> <p>5. Potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo – skutkowych wykorzystując wiedzę przewidzianą programem nie tylko z zakresu historii, ale również pokrewnych przedmiotów.</p>	<p>1. Opanował w minimum 90% materiał przewidziany programem.</p> <p>2. Posiada wiedzę z dziejów własnego regionu w stopniu zadowalającym.</p>

dobra	<ol style="list-style-type: none"> 1. Potrafi korzystać ze wszystkich poznanych w czasie lekcji źródeł informacji. 2. Umie samodzielnie rozwiązywać typowe zadania, natomiast zadania o stopniu trudniejszym wykonuje pod kierunkiem nauczyciela. 3. Rozwiązuje niektóre dodatkowe zadania o stosunkowo niewielkiej skali trudności. 4. Poprawnie rozumuje w kategoriach przyczynowo – skutkowych. Umie samodzielnie odróżnić przyczyny i skutki wydarzeń historycznych. 5. Jest aktywny w czasie lekcji. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. W minimum 71% opanował materiał programowy. 2. Zna najważniejsze wydarzenia z dziejów własnego regionu.
dostateczna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji. 2. Potrafi wykonać proste zadania. 3. W czasie lekcji wykazuje się aktywnością w stopniu zadowalającym. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opanował podstawowe elementy wiadomości programowych pozwalających mu na zrozumienie najważniejszych zagadnień. 2. Zna niektóre wydarzenia i postaci z historii regionu .(minimum 50% wiedzy przewidzianej programem)
dopuszczająca	Przy pomocy nauczyciela potrafi wykonać proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych umiejętności.	Jego wiedza posiada poważne braki, które jednak można usunąć w dłuższym okresie czasu. (minimum 31% wiedzy przewidzianej programem)
niedostateczna	Nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowych umiejętności.	Braki w wiedzy są na tyle duże, że nie rokują nadziei na ich usunięcie nawet przy pomocy nauczyciela.

Szczegółowe wymagania przedmiotowe z historii w poszczególnych klasach znajdują się u nauczyciela. W każdej chwili można się z nimi zapoznać.

7. Zasady PSO.

1. Oceniamy:

- systematycznie
- rzetelnie
- sprawiedliwie

2. Uczeń ma prawo dwukrotnie w ciągu półrocza zgłosić nieprzygotowanie do lekcji, np.:

- brak pracy domowej
 - brak zeszytu
 - brak pomocy potrzebnych do lekcji
 - niegotowość do odpowiedzi
3. Nieprzygotowanie nie dotyczy zapowiedzianych prac klasowych i sprawdzianów.
 4. Po wykorzystaniu limitu określonego powyżej, uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie ocenę niedostateczną. Uczeń nie ponosi żadnych konsekwencji, jeśli zgłosi brak przygotowania, które nastąpiło z ważnych przyczyn, potwierdzonych pisemnie przez rodzica/prawnego opiekuna.
 5. Uczeń winien każde nieprzygotowanie zgłosić przed lekcją.
 6. Aktywność na lekcji, np. częste zgłaszanie się, udzielanie poprawnych odpowiedzi, aktywna praca w parach lub grupach może być oceniana plusami „+” (za 5 „+” uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą). Brak aktywnego udziału w zajęciach, np. nie wykonywanie zadań, nieumiejętność odpowiedzi nawet na proste pytania dotyczące tematu lekcji może być oceniana minusami „-” (za 5 „-” uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną).
 7. Sprawdziany są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem.
 8. Uczeń, który opuścił sprawdzian, otrzymuje nb, które jest wliczane do średniej jako wartość 0. Po powrocie do szkoły uczeń ma dwa tygodnie na napisanie zaległego sprawdzianu. Okres dwutygodniowy przysługuje uczniom, którzy byli dłużej nieobecni (co najmniej tydzień). W przypadku nieobecności krótszej niż tydzień uczeń ma obowiązek napisać zaległy sprawdzian, test kompetencji, kartkówkę na kolejnej lekcji po powrocie do szkoły.
 9. Uczeń może poprawić ocenę niedostateczną, jak również inne oceny ze sprawdzianu w terminie i formie ustalonej przez nauczyciela – w ciągu dwóch tygodni od jej otrzymania. Każdą pracę klasową, sprawdzian, test kompetencji uczeń może poprawiać tylko jeden raz, bez względu na to, jaką ocenę otrzymał. Jeżeli uczeń na poprawie otrzyma gorszą ocenę, ocena zostanie wpisana.
 10. Ściąganie na sprawdzianie jest jednoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej.
 11. Jeśli uczeń ma trudności w opanowaniu materiału, ma prawo do pomocy ze strony nauczyciela lub innego ucznia. Warunkiem jest aktywna obecność na lekcji lub usprawiedliwiona dłuższa nieobecność.
 12. Nie ocenia się ucznia po dłuższej nieobecności w szkole. Okres ten trwa od 3 do 7 dni (w zależności od długości absencji).

8. Informowanie o ocenach.

1. Wszystkie oceny są jawne i wystawione według ustalonych kryteriów.
2. W przypadku trudności w nauce, częstszego nieprzygotowania do lekcji, lekceważącego stosunku do przedmiotu – rodzice informowani będą podczas organizowanych indywidualnych spotkań z nauczycielem. Nauczyciel wówczas wskaże sposoby pomocy uczniowi w nauce.
3. Uczeń ma prawo zapoznać się z uzasadnieniem ustalonej oceny.

4. Ocena śródroczna (roczna) nie jest średnią arytmetyczną otrzymanych ocen cząstkowych, lecz średnią ważoną wyznaczoną na podstawie wartości i wag wszystkich ocen cząstkowych. Szczegółowe zasady wystawiania ocen śródrocznych i rocznych określa WSO.

5. Ustalona przez nauczyciela na koniec roku szkolnego ocena może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu zgodnie z zasadami określonymi w WSO.

9. Ewaluacja PSO.

Przedmiotowy system oceniania z historii podlega ewaluacji raz w roku w ramach prac zespołu humanistycznego.